

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHELSEA 2878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

No. 32. — STEV. 92.

NEW YORK, MONDAY, APRIL 21, 1930. — PONDELJEK, 21. APRILA 1930

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHELSEA 2878

VOLUME XXXVIII. — LETNIK XXXVIII

COL. CHARLES LINDBERGH JE DOSEGEL NOV REKORD

PREKO AMER. KONTINENTA JE POLETEL V 14 URAH IN TRIINDVAJSETIH MINUTAH

Na Roosevelt letalnem polju, kjer je pristal malo po enajsti uri včeraj zvečer, se je zbral skoraj osem tisoč radovednežev. — Spremljala ga je njegova žena. — Hawkov rekord je posekal za dobre tri ure.

Sinoči je par minut po enajstih (po newyorškem času) pristal na Roosevelt letalnem polju col C. Lindbergh ter s tem zaključil rekordni prekokontinentalni let iz Los Angeles.

Ko se je začel spuščati na zemljo iz višine 3000 čevljev majhen enokrilnik, v katerem sta bila Lindbergh in njegova žena, je začelo kričati in nazdravljati nad sedemtisoč oseb, ki so se bile zbrane na letališču.

Glede poleta preko kontinenta je imel dosedaj rekord kapitan Hawk, ki je prelete razdaljo med Californijo in New Yorkom v sedemnajstih urah in osemnajdesetih minutah.

Lindbergh je pa potreboval za isto pot le štirinajst ur in triindvajset minut ter je s tem za tri ure posekal Hawkov rekord.

S tem višinskim poletom — kajti letel je neprestano v višini desetih tisoč čevljev — hoče Lindbergh dokazati, da je letanje v večjih višinah dosti uspenejše, ker letalo ne zadene na tako velik zračni odpor.

Večkrat je letel z brzino 190 milij na uro ter upa vbodoče doseči brzino 200 milij.

V Wichita se je letalec za par minut ustavljal ter obnovil zaloge kuriva.

J. H. WALKER JE ODSTOPIL

William Green se je globoko oddahnih, ker je predsednik Illinois Federacije že vsaj začasno resigniral.

CHICAGO, Ill., 20. aprila. — J. H. Walker je začasno resigniral kot predsednik Illinois Federation of Labor ter spravil s tem predsednika Ameriske Delavske Federacije William Greena iz tako neljubega položaja.

Walker je tačnik reorganizirane United Mine Workers, ki ima v svojih vrsteh veliko večino kopacev mehkega premoga.

Reorganizacija se je zvrnila na konvenciji v Springfieldu, dočim so Lewisovi pristali zborovati v Indianapolis. Lewisovo konvencijo je Green odobril ter jo tudi počastil s svojo prisotnostjo.

Lewis je pozval Greena, naj odstavi Walkerja kot predsednika Illinoiske Državne Federacije.

Green ni mogel Lewisu v tej točki ustreči, pač je pa namignil, da bo Walker najbrž prestopovalno odstopil.

Walkerjeva resignacija je pa odgovaria dan občutna. Tačni Walker bo na konvenciji Ameriske Delavske Federacije, ki se bo včrila meseca oktobra, zastopal novo organizacijo.

Narodite se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

OBOROŽEVANJE POSLEDICA KONFERENCE

"Razorožitvena" pogoda je tako navdušila Združene države, da bodo pospešile gradnjo desetih novih oklopnih križark.

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. Londonska konferenca se bliža svojem koncu, in te dni bo podpisana razorožitvena pogoda. Posledica te pogode bo, da bodo Združene države pospešile gradnjo desetih novih oklopnih križark. Sedem križark bo zgrajenih do leta 1933, ostale tri pa v dveh naslednjih letih.

Združene države so obljubile, da bodo zavrgle tri bojne ladje. To se bo v resnici zgodilo. Zavrnene bodo tri najstarejše in najslabše, ki ze itak niso bile za nobeno poseben razlog.

Senator William E. Borah, ki je predsednik senatačnega odbora za zunanjih zadev, je rekel, da bo londonska mornariška pogoda v najkrajšem času ratificirana.

PARKER BO ODGOVORIL NA OBDOLŽITVE

WASHINGTON, D. C., 19. aprila. John J. Parker, katerega je predsednik Hoover deloval za najvišjega sodnika ter čaka le se imenovanja oziroma potrditev posebnega senatačnega odbora, je rekel danes, da bo nastopil pred senatnim odborom za pravne zadeve ter odgovori na vse obolžljive, ki so jih dvignili proti njemu.

Dolže ga, da je veik nasprotnik ramorev in delavcev ter da je zagovarjal ustavna povelja, ki so bila izdana proti delavcem.

S TEŽAVO ZATRT UPOR KAZNENCEV

Policija se je moral po-
služiti plinskih bomb,
da je zatrta upor s e-
demsto kaznencev v
Rhode Island kaznilni-
ci.

PROVIDENCE, R. I., 19. aprila. — V Rhode Island kaznilnicu Howard se je upalo sedem sto kaznencev. Najprej so razstrelili z dinamitom del obzija in skušali priti na prostem ter jih bodo pokopali v skupen grob.

Dve ženski sta zblaznili. Prva je izgubila pri katastrofi pet otrok, druga pa svojo edino hčerkko. Znotol je tudi vaški župan.

Eden izmed maloštivnih, ki so le resili, Pudor Angelescu, je povredil časniškemu poročevalcu.

Ko so prišli brezposelnici v torek po svoj denar, so uradniki odgovorili z izplačilo do petka. V petek so pa morali v svoje začudenje in presečenje zvereti, da je na razpolago le matenostna vsota denarja in da bodo dobili le tisti, ki se že vedno mesece brez dela, pičlo podporo.

To je delavce strahovito razjario. Osemsto moški je prikorakalo pred mestno hišo. Nekateri so vdrli v pisarne ter razbil vse pohištvo.

Policija je začela streljati na nezaposlen ter 2 ustrelila, docim jih je bilo devetnajst ranjenih.

Polska policija je streljala na brezposelne delavce. — Dva sta bila mrtva in devetnajst ranjenih.

COSTFSCI, Romunski, 19. aprila. — V velikem industrijskem sredislu Zawercie je prišlo do krvavega spopada med policijo in brezposelnimi delavci.

Mestna uprava je s plačevanjem podpor precej zaostala ter izrecno obljubila, da bo plačala vso zaostalo podporo v torek.

Ko so prišli brezposelnici v torek

po svoj denar, so uradniki odgovorili z izplačilo do petka. V petek so pa morali v svoje začudenje in presečenje zvereti, da je na razpolago le matenostna vsota denarja in da bodo dobili le tisti, ki se že vedno mesece brez dela, pičlo podporo.

To je delavce strahovito razjario. Osemsto moški je prikorakalo pred mestno hišo. Nekateri so vdrli v pisarne ter razbil vse pohištvo.

Policija je začela streljati na nezaposlen ter 2 ustrelila, docim jih je bilo devetnajst ranjenih.

Polska policija je streljala na brezposelne delavce. — Dva sta bila mrtva in devetnajst ranjenih.

NEODVISNI OBSOJAJO
VLADNO POLITIKO

SLOVENSKIE VESTI

V Ridgewood, N. J., 2401 Silver Street, je umri znani rojak Joan Holesek. V soboto zvečer se je vrnil iz New Yorka, in ko je pa hotel prizgati luč na stopnicah, mu je najbrž prišlo slabo in je tako nešestno padel, da si je prebil črepino.

Odveldi so ga v bolnišnico, kjer je pa včeraj zjutraj ob polvedjetih umri. Star je bil petdeset let. Začušča žalujocu vdovo in tri otroke. Naj v miru počiva! Žalujoci izrasmo svoje iskrene sožalje.

— V vasi sta bila dva žandarji, ki pa nista mogla ničesar opraviti. Nobne brizgalne in drugega gasilnega orodja ni bilo na razpolago. Na postaji je bila mala ročna sesalka, toda postajenec je izjavil, da je ne sme izročiti, ker nimata potrebnega uradnega dovoljenja.

— Ne spominjam se, kako sem se splazil skozi okno ter se resil. Pri tej priloki sem videl, kako so ljudje skakali v ogenj, in nadalje rešili svoje drage.

— V vasi sta bila dva žandarji, ki pa nista mogla ničesar opraviti. Nobne brizgalne in drugega gasilnega orodja ni bilo na razpolago. Na postaji je bila mala ročna sesalka, toda postajenec je izjavil, da je ne sme izročiti, ker nimata potrebnega uradnega dovoljenja.

— Ko so prihitali ognjegasci iz drugih vasi, je bila cerkev že izpremenjena v kup kadece in zareče se žerjavice, nad katero je ležalo vse navzkriž in vprek 144 strakno obžganih in nakuženih trupel.

Po vsej Romuniji so zvezeli pobirati prostovoljne prispevke za družine posreščenih. Влада je darovala v ta namen milijon lejev (priблиžno pet tisoč dolarjev).

PROTIREVOLUCIJONARJI
PRIZNAVAJA KRIVDO

CARKOV, Ukrajina, 19. aprila. — Profesor Sergej Evremov in 44 drugih obtožencev, ki so bili obsojeni na smrt, je priznal, da so se zelo pregrešili, ker so hoteli nadomestiti sovjetsko vlado s kapitalističnim režimom v Ukrailji.

Ker priznavajo svojo zmoto in se

PODROBNOSTI O POŽARU V CERKVI

144 žrtev požara bodo pokopali v skupen grob. Vlada je darovala za sorodnike smrtno ponesrečenih pet tisoč dolarjev.

COSTFSCI, Romunski, 19. aprila. — V velikem industrijskem sredislu Zawercie je prišlo do krvavega spopada med policijo in brezposelnimi delavci.

Mestna uprava je s plačevanjem podpor precej zaostala ter izrecno obljubila, da bo plačala vso zaostalo podporo v torek.

Ko so prišli brezposelnici v torek

po svoj denar, so uradniki odgovorili z izplačilo do petka. V petek so pa morali v svoje začudenje in presečenje zvereti, da je na razpolago le matenostna vsota denarja in da bodo dobili le tisti, ki se že vedno mesece brez dela, pičlo podporo.

To je delavce strahovito razjario. Osemsto moški je prikorakalo pred mestno hišo. Nekateri so vdrli v pisarne ter razbil vse pohištvo.

Policija je začela streljati na nezaposlen ter 2 ustrelila, docim jih je bilo devetnajst ranjenih.

Polska policija je streljala na brezposelne delavce. — Dva sta bila mrtva in devetnajst ranjenih.

NEODVISNI OBSOJAJO
VLADNO POLITIKO

BIRMINGHAM, Anglija, 19. aprila. — Na letnem zborovanju neodvisne delavske stranke so govorniki odločno napadali angleško delavsko vlado. Predvsem so ji očitali, da se ni niti mogočno pobrali za usodo teksilnih delavcev, ki morajo gačati za sramotno nizke plače.

Kritizirali so tudi davni načrt kancerlerja Snowdena, češ, da je prikoren popolnoma po okusu angleških kapitalistov.

— V vasi sta bila dva žandarji, ki pa nista mogla ničesar opraviti. Nobne brizgalne in drugega gasilnega orodja ni bilo na razpolago. Na postaji je bila mala ročna sesalka, toda postajenec je izjavil, da je ne sme izročiti, ker nimata potrebnega uradnega dovoljenja.

— Ne spominjam se, kako sem se splazil skozi okno ter se resil. Pri tej priloki sem videl, kako so ljudje skakali v ogenj, in nadalje rešili svoje drage.

— V vasi sta bila dva žandarji, ki pa nista mogla ničesar opraviti. Nobne brizgalne in drugega gasilnega orodja ni bilo na razpolago. Na postaji je bila mala ročna sesalka, toda postajenec je izjavil, da je ne sme izročiti, ker nimata potrebnega uradnega dovoljenja.

— Ko so prihitali ognjegasci iz drugih vasi, je bila cerkev že izpremenjena v kup kadece in zareče se žerjavice, nad katero je ležalo vse navzkriž in vprek 144 strakno obžganih in nakuženih trupel.

Po vsej Romuniji so zvezeli pobirati prostovoljne prispevke za družine posreščenih. Влада je darovala v ta namen milijon lejev (priблиžno pet tisoč dolarjev).

IZPLAČILA V DOLARJIH:

Pristojbina znaša sedaj za izplačila do \$30 — 60;

za \$50 — \$1; za \$100 — \$2; za \$200 — \$4;

za \$300 — \$6.

Za izplačili večjih zneskov kot goraj navedeno, bodisi v dinarjih ali dollarjih dovoljujemo te boljše pogoje. Pri velikih nakazilih priporočamo, da se poprej z nami sporazumete glede nacinu nakazila.

Izplačila po pošti se redno izvršena v dneh do treh tednov.

NUJNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTERE ZA

PRISTOJBINO 7a.

SAKSER STATE BANK

32 Cortlandt Street

New York, N. Y.

Telephone: Barclay 0380

NENAVADEN ŠTRAJK V MEHIKI

Petsto majnarjev se je s svojimi družinami vred zabarikadiral v globokem rovu ter zahtevajo delo oziroma odškodnino.

MEXICO CITY, Mehika, 19. aprila. — Dnevnik "El Universal" poroča danes, da se je 500 majnarjev s svojimi družin

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)

Frank Baker, President Louis Benedik, Treasurer
Place of business of the corporation and address of above officers:
216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays.

Da celo leto velja last za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
za pol leta	Za tnozemstvo na celo leto	\$7.00
za četr let	Za pol leta	\$3.50
	Subscription Yearly	\$6.00

Advertisement on Agreement

"Glas Naroda" lahaja vsaki dan izvemati nedelj in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne obrobljuje. Denar naj se blagovati podjetji po Money Order. Pri spremembi kraja naravnika, pravimo, da se nam tudi prejme oivalnice nazivni, da hitreje najdemo naslovnika.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: Chelsea 1878

VSE SE SPAJA IN DRUŽI...

Eden najbolj prosluhli ameriških gangsterjev je neki Al Capone, ki ima v Chicago izborni razvito trgovino z vsemi mogočimi stvarmi, v Floridi pa par milijonov delnjev vredno posestvo.

Ta človek ima na vesti celo vrsto mojorov in drugih zločinov, ki so se završili na njegovo direktno ali indirektno povelje.

Do lani se je vedno spremeno izogibal roki pravice, lahni so ga pa v Philadelphia za eno leto zaprli, ker so nasili pri njem revolver.

Dost se je govorilo, da je arretacijo sam povzročil, ker se je bal svojih sovražnikov ter je hotel nekaj mesecev v miru in na varnem preživeti.

Ko je odsedel svojo kazeno, se je vrnil v Chicago, in iz Chicaga prihaja porsilo, da je osnoval Capone veliko trgovsko družbo z neomejenim varstvom.

Združil je najrazličnejše gange ter s tem faktično in praktično osnoval monopolno družbo, ki bo Chicago prekrbovala s pivom, vinom in žganjem.

Če se bo vrnil vse po Caponevih načrtih, bo zavladal mir v Chicagi.

Dosedaj je vladalo med gangami sovražstvo. Člani nasprotnih si gang so morili drug drugega.

V bodoče bodo morali vse svoje protožbe in nasvetne predložiti radzornemu svetu enotne gange, ki bo s svojimi lastnimi sredstvi in metodami napravila red.

Policija pravi, da bo napovedala boj novi barditski organizaciji. Kaj drugega ni bilo pričakovati, toda če bo prišlo do boja, je seveda draga vprašanje.

Za kaj gre pravzaprav, je povsen: lahko razumeti.

Gange so imele zadnja leta velike izgube na življih in v finančnih ozirih. Izgube so povzročili neprestani medsebojni kokurenčni manevri.

Chicago se razdelili v štirindvajset okrajev, novo organizacijo pa v tiriindvajset departementov. Vsak departement bo imel svoj delokrog v svojem okraju. Kakor jutro bi se kak gangster pregrasil in ponesel svoje delovanje izven svojega okraja, bi imel opravka z najvišjim vodstvom, ki ga gotovo ne bo premilostno sodil.

To so zdravi trgovski principi, ki bi delali celo Wall Streetu last.

Ena stvar se pa ne da tajiti namreč, da ima prohibicija zakordajajo največjo zaskago, da se je začelo ameriško banditstvo organizirati.

PRIPRAVE ZA FASISTICOV REVOLUCIJU V BOLGARIJI

Bolgarski list "Pladne" objavlja pod naslovom: "Zli znaki" alarmante vesti o niznici in organizacijski odpori proti obstoječemu režimu ter pise med drugim:

"Vsi smo svojo dolžnost, ko slavimo bolgarski narod, da se proti njegovemu svobodi in demokraciji ustvarja s mrežljivo brzino zatoča brezobzirnega fašizma, orientalskega značaja. Iz vseh krajev države nam poročajo, da v mestih in vseh neovirani od državnih oblasti agenti fašizma in organizacije "Rodne začete" hujskajo vrt."

"GLAS NARODA" — List slovenskega naroda v Ameriki! — Naročajte ga!

DOBRE PLAČE — DOBRO DELO

V Dagenhamu, na severnem bregu Temze, med Londonom in izlivom reke, na kraju, kjer so doslej odkladali londonske smeti in odpadke, nastala nova Fordova tovarna, v kateri bo zaposlenih takoj spetka 30.000 delavcev in katere začetno proizvodnja bo znašala 200.000 osebnih in tovornih avtomobilov letno. Delavci bodo delali pet dni v tednu in najnižja tedenska meša bo znašala 5 fantov Sterlingov brez omejitve navzgor. Delavci bodo lahko zastavili, kolikor bodo hoteli, kajti mežde bo odvisna od njihove marljivosti in dobre volje. Nekateri del tovarne bodo do grajenja in izročenja prometu koncem tekočega leta, predno bo že zavrnjeno takim, kaj zmorce visoke mežde. Če pomenijo višje mežde izločitev staromodnega in neproduktivnega delodajalca, je jasno, da je ta izločitev baš tisto, kar Anglia zdaj najbolj potrebuje.

Ne predlagam visokih mežd: izločitev je v raznih tujerodnih skupinah časopisov, izdanih v angleščini. Na jugo-vzhodu haja dvojezični časopis, angleško-španški. Ali kar se tiče približno 1200 časopisov, izdanih v Združenih državah v tujih jezikih, je očitno, da razni izmed njih vsebujejo tudi angleški oddelki, precej nova pojava. Iz omenjenega pregleda se je desetaj dognalo, da približno 150 tujezježnih časopisov vsebuje angleško stran ali prilog.

Ako se predlagam visokih mežd: izločitev je v raznih tujerodnih skupinah časopisov, izdanih v angleščini. Na jugo-vzhodu haja dvojezični časopis, angleško-španški. Ali kar se tiče približno 1200 časopisov, izdanih v Združenih državah v tujih jezikih, je očitno, da razni izmed njih vsebujejo tudi angleški oddelki, precej nova pojava. Iz omenjenega pregleda se je desetaj dognalo, da približno 150 tujezježnih časopisov vsebuje angleško stran ali prilog.

Brzoviak, ki vzi na proggi Sofija-kralja. Inženir se je začel v zadruži opravjevati, toda kralj ga je lohal, da ne vprašuje, če se razvija v zgodovini. Če se razvija, imajo delavec vse denarja za nakup blaga in povpraševanje konzumentov naraste. Kadar pa naraste povpraševanje, naraste tudi proizvodnja, kajti dobrino plati delavci dela bolje. Od slabih plačanih ljudi prav nične ne more zahvatiti dobrega dela. Vse to je tako enostavno, da skoro ni vredno ponavljati, a vendar je žalostno, da nekateri ljudje ta temeljna načela tako težko razumejo. Celo v Ameriki je trajalo celih 10 let, da so ljudje spoznali. Zdaj vejlajo ta osnovna načela za del praktične trgovinske vede. Kaliber vsakega trgovca lahko določi po njegovem stališču do teh načel. Razlog zakali niste imeli doslej v Angliji. Na vprašanje ali smatra, da je polcoj Anglije brezupan, je Ford odgovoril:

"Spectator" je priobčil te dne razgovor s Fordom o angleški brezposelnosti in njegovih novih tovarnah v Angliji. Na vprašanje ali smatra, da je polcoj Anglije brezupan, je Ford odgovoril:

Nikakor ne, brezupen ni, dokler ima Anglia Angleže. Pač pa mora del vsake industrije posveti izpremeniti svoje naziranje. Vidim sicer nekakšne znake preorientacije pri majih podjetjih, vendar pa nimam vtiča, da bi bilo to sposobno.

Kako sodite o načrtih g. Thomasa?

Zanimal sem se za nje. Ne namanjam se pa mnogo za vlade in njihovo potrebo, kajti vlada sama ne more postaviti na noge angleške industrije, niti nobene druge industrije. Ne gre zato, kolikor denarja posodi vlada privatnim podjetjem. Angleški industriji ne manjka denarja, temveč podjetnosti. Denar sam je na vzdoljšnji življenju, kajti denar pomaga samo vzdrževati razmere, katerih se moramo odrešiti. Vaši industriji je potrebno novovo življenje, da zavzame zopet onesmo na svetu, ki ga je nekaj začvrnila.

Ce bi bil letel takrat nad poljem aeroplani, bi si bil kmetič sami posjasnil to čadno zadavo. Tako mu pa ni prestajalo drugega, nego da je obvestil novinarje, ki so prisla do zaključka, da je knjiga izpuščila kmeličev orel. Nesel jo je najbrž, da bi postal s papirjem svoje opazil, da ni sveto pismo, niti mašne bukvice, kajtor bi se spodobil za knjigo, ki je padla z neba. Nasprotno, bil je moderen roman, katerega bi kmetič gotovo ne dal citati svojim otrokom.

Ce bi bil letel takrat nad poljem aeroplani, bi si bil kmetič sami posjasnil to čadno zadavo. Tako mu pa ni prestajalo drugega, nego da je obvestil novinarje, ki so prisla do zaključka, da je knjiga izpuščila kmeličev orel. Nesel jo je najbrž, da bi postal s papirjem svoje opazil, da ni sveto pismo, niti mašne bukvice, kajtor bi se spodobil za knjigo, ki je padla z neba. Nasprotno, bil je moderen roman, katerega bi kmetič gotovo ne dal citati svojim otrokom.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkretno navodilo?

Lahko, toda to velja enako za Ameriko kakor za Anglijo. V mislih imam višje mežde. Po mojem mnenju bi zvišanje mežd v Angliji uveljavljalo vplivalo na industrijo in na trgovino. Učinek bi bil takoj tu in angleška industrija bi dobila ogromno vzbudilo. Kupna moč angleškega prebivalstva bi se tako povečala in to je tisto, kar je vam potrebno — večja kupna moč v vsaki državi. Skopost delodajalcev skodeluje industriji in trgovini. Prav tako delavci delodajalcev.

— Po vašem mnenju vlada torej ne more nicesar storiti. Ali morete dati v tem pogledu kako praktično, konkret

SIROTA

ROMAN IZ ŽIVLJJEJA

Za Gies Naroda priredil G. P.

13

(Nadalevanje)

— Miss Emilija, — je rekla Jerica konecno. — Poskušila bom, čeprav ne vem, če bom mogla.

— Bog te blagoslavi ter ti pomaga, moj otrok, — je rekla Emilija ter polohlo roko na njeno glavo.

Petnajst minut ali več ti izpregvorila nobena niti besedice. Jerica je lečila počasno mimo v naroci Emilije. Pologoma, ne da bi skdružila zapazila, je padel otrok v globoko sarko.

Ko se je vrnila Mrs. Ellis, je pokazala Emiliju na spavajočega otroka ter jo prosila, naj jo poširi v posteljo. Storila je tako, nakar se je obrnila proti mladi dani ter rekla:

— To isto surovo in kršično bitje, ki nas je skoraj preobrnlo!

Emilija se je na lahko smejal ideji, da bi mogel osemletni otrok podreti na tla tako velikansko žensko kot je bila Mrs. Ellis, a ni rekla kraljica.

Zakaj je Emilija jokala vso noč, ko se je spomnila tega prizora? Zakaj je klčala ra kljeni, tako udano ter mollia? Zakaj je prosila Boga, naj blagozori to malo bitje? Ker je sama čutila, da je imela praviste občutke v preteklosti, kot jih ima sedaj ta otrok. Molla je k Bogu, naj ji da trčno velja, da ozdravi tega nesrečnega otroka iz temne nehotovosti.

Deseto poglavje.

POSVETNI POSLANIK MARU.

Prihodnjo soboto popoldne je sedela Jerica v sobi Emilije. Njene velike oči so počivalile na obrazu Emilije, ki jo vedno izvala posebno pozornost delice.

Njen obraz ni bil tep, a vpliv je na vse skrajno ljubezljivo. Nekdo je reklo, da ima Emilija najkrasnejša usta na svetu in to je bilo dejanski res. Raditev je tudi Jerica tako oboževala njene učnice ter rekla:

— Miss Emilija, jaz verjam, da ste bili pri Bogu!

Zimsa je minila in ponaladni dnevi so prišli. Jerica je lahko sedela pri odprttem oknu, kjer so peli ptički zjutraj med drejem. V sojo je hodila redno vsak dan ter dobro napredovala.

Bila je izrava in edina. Njene oblike so bile čiste in lepo urejene, kajti kupovala jih je Emilija ter nadzirala Mrs. Sullivan. Bila je tudi tako vesela in srečna ter stopicala krog hiš takoj veselo, da je True izjavil, da ne ve njenega deklica, kam bi postavila svoje noge.

Stari mož bi je ne morej bolj ljubil, če bi bila njegov lastni otrok. Kad jo je poslušal, kadar je citala kako vesele zgodbine in stari mož je zanimal za hčerko tako, kot da je sam zepet otrok.

Emilija, ki ji je data te knjige, je vedela začo dobro, kako vplivajo na srečo otroka in jih raditev zelo smotreno izbirala.

Venčko soboto je prisel Willie, da prezvi par ur v njeni družbi. V pondeljek zjutraj je pričela steti oneve do sobote, ko bo zopet prisel Willie.

Mr. Graham je bil udobno hišo nekako sest milj od Boston.

Emilija je obljubila Jerici, da ne bo pustila nimo niti enega čneva, da bi je ne obiskala.

Za odločnost Emilije pa jo bila Jerica bogato odskodovanata. Willie je lahko zapustil svojo prodajalno bolj pogosto ter prisel domov za eno uro ali dve.

Deseto poglavje.

NAPRELEK ZNANOSTI.

Bilo je petnajsta vetrna v aprili, ko je stala Jerica, ki se je baskar poslovila od Miss Graham, na koncu vrta ter trčko jokala. Držala je v roki knjigo, in na slednje se odprije. Bila je tako počna žalost, da ni slišala prihajati nekega, dokler se ni roka dotaknila njene ramme.

Obračni se je ter se opazil veder obraz Willije.

— Jerica, — je rekla, — to si nikak pozdrav, ko sem prisel domov, da prezivim s teboj ves ves. Mati in starci ote sta odsila in jaz sem te prisel obiskati! Ti pa tako joces, da ne morem videti niti tvojega obrazu. Pobjidi! Ti ne veš, kako slabam!

— Willie, — je vzkljuknila Jerica, — ali veš, da je Miss Emilija očka?

— Očka tam?

— Sest rili proč, da ostane tam vse poletje!

Willie pa se je le smejal.

— Sest milj! — je rekla. — Zares strašna pot!

— Jaz je ne bom mogla več videti, — je rekla Jerica.

— Lahoju boš videla, prihodnjo zimo, — je odvrnil Willie.

— To je tako dolgo! — je rekla otrok.

— Zakaj pa misliš toliko nano?

— Tudi ona misli name dosti. Ona me ne more videti in ljubi me že lo, celo bolj kot stria Truemana!

— Tega ne verjamem. Ne mislim, da te labi le polovico tako kot jaz. Jaz vem, da bo dobro. Kako bi te mogla, ko je vendar slepa ter te ni nikdar videla v svojem življenju, docim te vidim jaz ves čas ter te imam rad beič kot kateri koli clorek na sveta, seveda z izjemo matere.

— Ali me imas res rad, Willie.

— Da, zares. Vedno mislim, kadar pride domov. Še da bom videl Jerico. In vse, kar se dogodi vedeni, pravim vedno: O tem bom povedal Jerici.

— Ne verjamem.

— Zakaj ne?

— Ti si tako lep in jaz sem tako grda! Slišala sem Ellen Chase ko je rekla Lukreciji Davis, da misli, da je Jerica Flint najgrša deklica v šoli!

— Sramljovati bi se morala, — je rekel Willie. — Zdi se mi, da ni samo prav poslovno lepa.

— O Willie, — je vzkljuknila Jerica, — res je!

Tako sta se pritele pričakati, kot je oila že njuna navada. Kobeneva dvojna pa ni moglo biti, da sta se izvela zares rada. Tekom odsočnosti Emilije, je Willie zavzel njeni mesto. Čeprav ni Jerica pozabila svoje slepe pričetljice, je vendar preživelata skrajno srečno poletje ter tako napredovala v svojih studijih, da ni mogla Emiliju, ki se je vrnila v prictek oktobra, niti pojmiti, kako je mogla tako napredovati.

Prijateljsko razpoloženje Miss Graham napram svoji varovanki se je povečalo tekem njene odštonosti, in obiski Jerice pri Emiliji so postali še bolj pogosti kot poprej.

Dobelek teh obiskov pa ni bil edinole Jerici v prid.

Emilija jo je tekem pretekle zime pogosto slišala čitati ter spoznala, da se njena varovanka že bolj izpopolnila v čitanju.

Vsled tega jo je rado poslušala.

Jerica je morala priti vsaki dan ter kaj čitati. Stara je bila dvanaest let ter je hitro napredovala.

Prav tako dobro pa je tudi uspeval Willie. Zvesto sta bila vdana drug drugemu ter se prično učila.

Pri prvih ali dveh letih življenja, je bil Willie star petnajst let ter je pričel uspevati povsem močki.

(Dalej prihodnjih.)

SKRIVNOSTI MORSKIH GLOBOČIN

Moderna znanost je prodrla tudi v globine morja, kjer opazuje življenje in vverjenje nenevadno bohotnega in bujnega živilstva in rastlinstva. Za cloveka, ki privješča skoz debelo sipo, s katero je opazovališe izdeljeno od morske vode, je vsaka malenkost pravi cuček, tako da ga strmenje ne milne, pa naj opazuje in sam predmet celo uro. Zazdebo se mu bo, da gleda v začaran vrt, kjer se vse rastline gibljejo med njimi, plavajo lepe ribice in grde nezna počasnosti. V vseh baravah se svetlo živali in rastline, toda krasotu kazi okrunen boj za ostanek, ne prestano zaledovanje plena in bespred močnejšim sovražnikom.

Med pritiskom palmanj, ždi prekrasna morska roza jarko zeleni ali rjavkaste barve, ki pa takoj iz vseh svojih delov brezgine strupeno tekočino, orčo se ji približa kaj živega. Riba, ki jo je zadeha pekoča tekočina, je takoj omamljena, ali celo mrtva ter pada na tla in služi v hrano prekrasni rozi. Med parnjenjem se spleta s samico v lep partek, ko pa samica leže zajedča, jih samec skrbno spravi v vrečico na trebuhi, kjer leže toliko časa, dokler se ne izvadbi, drohni in majčeni konjčki. Komaj začuti, da so mladički že izvalili, nagni glavico in izpušti vse one, ki že znajo plavati, ostale pa zopet skrbno zapre. Na tisoče teh živali mrgoli pred sipo in zdaj se, da te edine ne pozdravijo sovražno, bojni in nasilne smrti.

DRAGOLETNIKI V STARINI

Ob Suilovem diktaturi je Gallus znan pokupil imetje Izgnancev in nakopil, si je neznanega premoženja. Kakor so nedavno Njuzemci omejili saditev dneščin na Molukih iz spekulacijskih razlogov, tako so ravnali starci Egipčani s papirusom, palestinski Arabci pri dategi in disavami. Veliki prednini modrijan Thales z Milet (600 pred Kristom) se ni sramoval skupuhriati z oljem. Po zvezdanskih opazovaljih je sklepal na izredno letino, potroča o njem Aristotel. Preč zimo je za smesno ceno najel vse stiskalnice na Miletu in Hios, poznej pa, ko se je njegova napoved uresničila, jih daljal z velikanskim dobičkom v najem. Aristotel govoril se o drugih dra-goletnikih, ki so dobičkarili pri nirodilih. Židovski pisec Jozef omenja izjemno trgovska preudarjivosti Galileja Janeza iz Giske, ki je znal iz olja iztrziti lepe debarce.

BREZPLAČNI POUE.

BOARD OF EDUCATION nudi brezplačen pouk, ki se že nenevaditi angleški in hčere postavlja državljani Združenih držav. Oglašate se za pojasnila v ljudski soli štv. 27. East 41. cesta v petek zjutraj od 10. do 12. soba 408, ali pa v pondeljek in sredo ob 3. do 5. dobič na 413.

ADVERTISE
in "GLAS NARODA"

Vsakovrstne KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO

se dobi pri

"GLAS NARODA"

216 W. 18th Street New York, N. Y.

Telephone: CHELSEA 3378

POPOLEN CENIK JE PRIOBČEN
V TEM LISTU VSAKI TEDEN

IMENA FRANCOSKIH OBČIN

Francija ima v celoti kazih 43 tisoč občin, ranje pa ima le kakih 18.000 imen. Po vsakem svetniku se imenuje po nekoliko občin. Nadalje je imen Beaumont (lep goč) skoraj brez števila, imen Villentuve (novi mestni) pa nosi 80 občin. Zaradi je težave dodačata k imenu vselej se okrožje, v katerem leži občina, da ne pride do starih zamujav. Kljub temu morajo francoske pošte močno parziti, kajti v nekaterih okrožjih je po več občin istega imena. Skoraj nepregledna je vrsta krajev, ki se zovejo Villefranche (svobodno mesto) ali Longueville (dolgo mesto). V takih primerih se mora imenu dodajati na samou naziv okrožje, marveč se kaka podrobnejša oznaka po rekah ali gočah. V okrožju Saône-et-Loire sta celo dva Pariza. Da bi jih ne zamenjaval, so znamenjali v glavnim mestom, se im njuje eden Paris-Gagne-Saône-et-Loire, drugi pa Paris-l'Hôpital-Saône-et-Livre. Francoski so znani kot slabci poznavači zemljevidov drugih del, ill težko jim je zameriti, ko imajo s svojimi zemljevidovim toliko posla.

AVTOMOBILI — DVOŽIVKE

V Severnem morju je več otokov, ki jih obiskujejo parniki samo ob oseki. Ob plimi stopi voda takoj daleč nazaj, da gredo ljudje od otoka do otoka kar pes. To je severno obvozno redno zvezo z celino, kar je tem bolj občutno, ker so teh otokov najboljša nemška morska kopališča. Zdaj so si pomagali z novimi izumoma: z avtomobilom, katerega spodnji del so prevlekle z nepremočljivim usnjem. Med plimo vozi po morju kakor ladja, ob oseki pa se spremeni v parnik. Vsak avtomobil je opremljen z radio aparati.

POZOR, ROJAKI

Iz naslova na listu, katerega prejemate, je ravvidro, kdaj Vam je naročna posla. Ne kažite toraj, da se Vas opominja, temveč obnovite naročino ad direktno, ali pa pri enem sledič naših zastopnikov.

CALIFORNIA

Fontana, A. Hochevar
San Francisco, Jacob Lauzin

COLORADO

Denver, J. Schutte
Pueblo, Peter Culig, John Germ.
Frank Janesh, A. Saftic.
Salida, Louis Costello.
Walsenburg, M. J. Bayuk.

INDIANA

Indianapolis, Louis Banich

ILLINOIS

Aurora, J. Verlich
Chicago, Joseph Bilash, J. Bevčič.
Mrs. F. Laurich, Andrew Spillar.
Cicero, J. Fabrin.
Joliet, A. Anzelc, Mary Bambič,
J. Zaletil, Joseph Hrovat.
La Salle, J. Spelich.
Mascoutah, Frank Augustin
North Chicago Anton Kobal
Springfield, Matija Barborich.
Summit, J. Horvath.
Waukegan, Frank Petkovsek in
Jož Zelenec.

KANSAS

Girard, Agnes Močnik.
Kansas City, Frank Zagar.

MARYLAND

Steyer, J. Cerne.
Kitzmiller, Fr. Vodopivec.

MICHIGAN

Calumet, M. F. Kobe
Detroit, Frank Stular, Ant. Janičič.

OREGON

Oregon City, J. Koblar.

PENNSYLVANIA:

Ambridge, Frank Jakšič.
Bessemer, Louis Hribar.
Braddock, J. A. Germ.

RHODE ISLAND

Broughton, Anton Ivacev.

SOUTH DAKOTA

Claremont, A. Yerina.

TENNESSEE

Conemaugh, J. Biezevec, V. Ro-

MISSOURI

St. Louis, A